

Lausunto

Dnro: 6149/00.00.01.00.00/2020

25.9.2020

Viite: Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan pyyntö kirjallisesta asiantuntijalausunnosta

Asia: HE 125/2020 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttamisesta

Lausunto maa- ja metsätalousvaliokunnalle tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnon antaja: Eläinsuojeluasiamies Saara Kupsala

Kiitän lausuntopyynnöstä. Eläinsuojeluasiamies edistää ja parantaa eläinten hyvinvointia seurannan, aloitteiden, ehdotusten, lausuntojen ja muun vaikuttamisen keinoin. Tehtävään kuuluu myös tukea ja edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi sekä osallistua eläinten hyvinvointiin liittyvien neuvottelukuntien ja työryhmien työskentelyyn. Eläinsuojeluasiamiehen virka on sijoitettu Ruokavirastoon. Työssään eläinsuojeluasiamies on itsenäinen ja riippumaton toimija.

2 § Soveltamisala

Kannatan lain soveltamisalan laajentamisesta koskemaan lintujen ja matelijoiden sikiöitä. Nykytiedon valossa sikiöiden kivuntuntokyky on kehittynyt sikiönkehityksen viimeisen kolmanneksen aikana niin pitkälle, että on perusteltua laajentaa laki koskemaan myös niitä. Soveltamisalan laajennuksen avulla lintujen ja matelijoiden sikiöillä tehtäviin kokeisiin on haettava eläinkoelupa ja ne tulevat hankelupalautakunnan arvioitavaksi.

Selkärangattomista eläimistä lain soveltamisalaan sisältyvät pääjalkaiset. Tutkimustieto on lisääntymässä muun muassa hyönteisten kivuntuntokyvystä. Tutkimustiedon lisääntyessä selkärangattomien kivuntunnosta on tulevaisuudessa syytä arvioida lain soveltamista myös esimerkiksi niveljalkaisiin.

6 § Yleiset vaatimukset

Eläinten hyvinvoinnin parantamisen periaatteen ulottaminen eläinten kasvatukseen, pitoon ja hoitoon sekä hyvinvoinnin edistämiseen on tärkeä ja tervetullut lisäys.

Pidän hyvänä lisäyksenä sitä, että laissa asetetaan toiminnanharjoittajalle velvoite laatia toimintasuunnitelma eläinten hyvinvointia uhkaavien häiriötilanteiden varalle.

24 a § Hankkeen arviointi

Hankkeen suunnittelijan pätevyysvaatimuksiin tulisi sisältyä perehtyneisyys eläinkokeille vaihtoehtoisten menetelmien käyttöön ja kouluttautuminen eläinkokeiden eettisistä kysymyksistä. Lisäksi suunnittelijalle tulisi asettaa velvoite varmistaa, ettei tutkimusta tai sen osaa voi toteuttaa eläinkokeille vaihtoehtoisilla menetelmillä. Tämä lisäys tukisi tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (2010/63/EU) perimmäistä tavoitetta eläinkokeista luopumisesta vaihtoehtoisten menetelmien kehittymisen myötä.

25 § Hankeluvan myöntäminen ja sisältö

Hankeluvan myöntämisen edellytyksiin tulisi sisällyttää vaatimus siitä, että toimiluvan haltijalla tai hankkeen suunnittelijalla ei ole voimassa olevaa eläintenpitokieltoa ja että häntä ei ole tuomittu muusta eläinsuojelurikoksesta tai -rikkomuksesta eikä hänellä ole viranomaisen havaitsemaa epäilyä eläinsuojelurikoksesta tai -rikkomuksesta, jonka oikeuskäsittelyprosessi on kesken. Mikäli vaatimusta ei sisällytetä lakiin tämän lakimuutoksen yhteydessä, vaatimuksen mukaanottoa lakiin on syytä arvioida tulevaisuudessa.

26 § Luvassa asetettavat ehdot ja myönnettävät poikkeukset

Pidän hyvänä lisäyksenä sitä, että hankeluvassa voidaan asettaa erityisiä ehtoja eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi hankkeen aikana.

37 § Valvonnan järjestämisen yleiset periaatteet

Kiitän lisäystä siitä, että asianmukainen osuus tarkastuksista on tehtävä ilman ennakkovaroitusta.

49 § Toimintaluvan peruuttaminen ja toiminnan keskeyttäminen

Olen tyytyväinen siihen, että pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi momentti, jossa säädetään toiminnan keskeyttämisestä.

Helsingissä 25.9.2020

Saara Kupsala

Eläinsuojeluasiamies

Saara Kupsala
Eläinsuojeluasiamies
PL 200, 00027 RUOKAVIRASTO
saara.kupsala@ruokavirasto.fi
Puh. 029 520 4480